

گردونه تاریخ

بهار ۱۳۶۴ - پاییز ۱۳۹۱

رشد آموزش فیزیک در آینده زمان

سیدجعفر مهرداد

حداد عادل با عنوان‌های زیر به تفصیل مورد بررسی و موشکافی قرار گرفت

۱. دانش‌افزایی ۲. آشنایی با روش تدریس ۳. مواد و وسایل کمک‌آموزشی ۴. معرفی نشریات و کتب ۵. تاریخ علوم ۶. آشنایی با معلمان موفق و باتجربه ۷. آگاهی از مسائل و پرسش‌های نمونه ۸. طرح موضوعات مربوط به آینده هر رشته ۹. آگاهی از تصمیم‌گیری‌ها و بخشنامه‌ها ۱۰. آگاهی از برنامه‌ها و برنامه‌ریزی‌های آینده و اظهار نظر درباره آنها ۱۱. اطلاع از تحقیقات و اخبار مربوط به هر یک از رشته‌های درسی - در پایان پیش‌گفتار می‌خوانیم:

«... نیل به این اهداف جز با همدلی و همکاری همه معلمان و صاحب‌نظران سراسر کشور حاصل نخواهد شد...» **«رشد آموزش فیزیک»** دستی است که از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی صمیمانه به سوی شما دراز می‌شود. این دست را در دست خویش با گرمی بگیرید و بفشرد...» دکتر قلمسیاه و دکتر فرخی و دکتر رهبر استادان فیزیک صاحب نام دانشگاه تهران بودند. «فرداد جم» نام مستعار سیدجعفر مهرداد و از ترکیب حروف «جعفر مهرداد» فراهم آمده بود. بدین ترتیب در شماره اول مجله «رشد آموزش فیزیک» یک مقاله تألیفی و یک ترجمه از اینجانب منتشر شد. اصغر لطفی مسئول گروه فیزیک از شماره ۲ تا ۳۱ سردبیری مجله را به‌عهده داشتند. دکتر منیژه رهبر از شماره ۳۸ به‌عنوان سردبیر مجله معرفی شدند. سیدمرتضی میرخانی (از شماره ۹ تا ۲۵) و محمدعلی سعادت‌بخش (از شماره ۲۶ تا ۴۳) به‌عنوان مدیر داخلی مجله انجام وظیفه می‌کردند. در طی انتشار این شماره‌ها علاقه‌مندی و توجه امیر بیژن عدالت و

حدود سی سال پیش از طرف سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی حکمی به شماره و تاریخ (۶۲/۱۰/۱۳ - ۶۸۷۹) دریافت کردم که در آن قید شده بود: «... اکنون که قرار است به‌منظور اعتلای سطح آموزش فیزیک در مدارس، مجله‌ای از سوی گروه فیزیک... به نام «**رشد آموزش فیزیک**» منتشر شود...» جناب‌عالی به‌عنوان عضو هیئت تحریریه این مجله منصوب می‌شوید...»

پس از چهارده ماه «رشد آموزش فیزیک» با عنوان سال اول - شماره ۱ - بهار ۱۳۶۴ منتشر شد. در این شماره یادآوری شده است که «مجله رشد آموزش فیزیک» نشریه گروه فیزیک دفتر تحقیقات و برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی سازمان پژوهش وزارت آموزش و پرورش است که هر سه ماه یک بار منتشر می‌شود. فهرست مقاله‌های این شماره عبارت است از:

پیش‌گفتار - غلامعلی حداد عادل
چرا باید فیزیک آموخت؟ - ابوالقاسم قلمسیاه
آیا قانون اهم را می‌دانید؟ - فرداد جم
دستگاه‌های مرجع در فیزیک «تبدیل گالیله» - صمد فرخی
انرژی هسته‌ای - منیژه رهبر
قانون بقای اندازه حرکت زاویه‌ای و آشفتگی کتاب‌های کمک درسی - سیدجعفر مهرداد
آشنایی با فعالیت‌های گروه فیزیک - معرفی کتاب - اخبار علمی و فرهنگی
«اهداف رشد» در پیش‌گفتار مجله به‌وسیله، معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، غلامعلی

غلامعلی محمودزاده به‌عنوان عضو هیئت تحریریه و همکار گروه فیزیک قابل تقدیر و یادآوری است.

در ابتدا با کوشش بی‌دریغ سردبیر و مدیر داخلی و همکاری مؤلفان کتاب‌های درسی و برخی استادان و دبیران، «مجله رشد آموزش فیزیک» به کار خود ادامه می‌داد ولی کل مطالب و مقالات مجله تا حد مطلوب و قابل قبول فاصله داشت و این نارسایی از دید ریاست سازمان پژوهش، مردی اهل قلم با تحصیلات عالی فیزیک و فلسفه، پنهان نمانده بود.

در اوایل سال ۱۳۶۶ ریاست سازمان پژوهش تلفنی از من خواستند برای مذاکره دربارهٔ امور مجله به دیدارشان بروم. حاصل کلام این بود که در بهسازی مجله رشد آموزش فیزیک علاوه بر نوشتن مقاله مسئولیت اجرایی بیشتری را متعهد شوم. با حسن نیت و عنایتی که در ایشان برای توسعه علمی کشور دیدم به ایشان گفتم من از اول مهرماه ۱۳۶۱ بازنشسته شده‌ام و نمی‌خواهم دوباره گرفتار امور اجرایی و معارضه‌های اداری گردم ولی با کمال میل و رضا آنچه در توان دارم به کار می‌بندم و کمک به توسعه علمی و آموزش کشور و همکاری با مسئول گروه فیزیک را واجب عینی تلقی می‌کنم. پیش‌گفتار مجله رشد آموزش فیزیک (شماره مسلسل ۹ و ۱۰) با عنوان (... یا غایتی فی رغبتی...) و با امضای هیئت تحریریه ۶۷/۱۰/۸ نوشتهٔ اینجانب و طلایع این دوره همکاری مؤثر من با مجله رشد آموزش فیزیک است.

مجلهٔ «رشد آموزش فیزیک» با وجود تقاضاهای مکرر نتوانست جز شماری بسیار محدود از استادان و دبیران را برای همکاری با مجله جلب کند. می‌دانستم «اذا عظم المطلوب قلّ المساعدا». کاری شگرف را دستیاران کم افتند. حضور مستمر دکتر منیژه رهبر استاد دانشگاه و مترجم توانا از اولین شماره مجله و مقاله‌ها و ترجمه‌های قابل توجه ایشان مایه امیدواری بود که این نهال نوپا درخت تناور می‌شود و به ثمر می‌نشیند و اگر صادقانه مصمم به ادامه راه باشم بر سر هر چهار راهی خدمتگزار علاقه‌مندی بی‌چشمداشت به ما خواهد پیوست و چنین شد که پس از چند تغییر و تحول از شماره ۴۴ به بعد با سردبیری دکتر منیژه رهبر و اهتمام احمد احمدی به‌عنوان مدیر داخلی و همکاری روح‌الله خلیلی بروجنی عضو ثابت هیئت تحریریه (از شماره ۵۳ به بعد)، مجلهٔ «رشد آموزش فیزیک» حیاتی تازه یافت و با انسجام کامل و اطمینان خاطر بیشتر به راه خود ادامه داد.

هم‌اکنون صدمین شماره مجله را پیش‌رو داریم. در طی انتشار مجله (دکتر عزت‌الله ارضی، دکتر منیژه رهبر، دکتر ابوالقاسم قلمسیاه، غلامعلی محمودزاده، دکتر حسن عزیزی، دکتر محمدرضا اجتهادی، احمد احمدی، محمدعلی سعادت‌بخش، روح‌الله خلیلی بروجنی، محمدرضا خوش‌بین خوش‌نظر، دکتر سیدحجت‌الحق حسینی) خانم آریتا سیدفدایی به‌عنوان عضو هیئت تحریریه در مدتی کوتاه یا طولانی و برخی به‌طور مستمر یار و مددکار «رشد آموزش فیزیک» بوده‌اند.

نویسنده این گزارش - عضو ثابت هیئت تحریریه و شاهد تولید و رشد و بالندگی «مجله رشد آموزش فیزیک» از شماره اول تا صدمین شماره آن - با کمال خاکساری و افتخار در برابر همه نویسندگان و مدیران و همه کسانی که به نوعی درماندگی این نشریه آموزشی کوشش‌های کارساز کرده و نام و آثاری برجای گذاشته‌اند سر تعظیم فرود می‌آورد.

اندیشه تو گرچه بود در خوشاب

تابان نشود تا که نیاید به کتاب

گر طبع نشد به دست مردم نفتاد

چون برق جهنده است و چون نقش بر آب

بسم الله الرحمن الرحيم

به: برادر سیدجعفر مهرداد

از: معاونت پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزشی

موضوع: مجله رشد آموزش فیزیک

احتراماً

اکنون که قرار است به منظور اعتلای سطح آموزش فیزیک در مدارس، مجله‌ای از سوی گروه فیزیک دفتر تحقیقات و برنامه‌ریزی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به نام «رشد آموزش فیزیک» منتشر شود، به پیشنهاد آن گروه و به موجب این حکم، جنابعالی به‌عنوان عضو هیئت تحریریه این مجله منصوب می‌شوید. از خداوند متعال توفیق خدمتگزاری هرچه بیشتر را برای آن برادر ارجمند در انجام این وظیفه فرهنگی و اسلامی مسئلت دارد. / س

غلامعلی حداد عادل

معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

رونوشت:

- دفتر تحقیقات و برنامه‌ریزی، گروه محترم فیزیک
- دفتر امور کمک‌آموزشی، برادر چینی‌فروشان، جهت اطلاع و صدور دستور همکاری

بسمه تعالی

برادر سیدجعفر مهرداد

اکنون که قرار است به منظور اعتلای سطح آموزش فیزیک در مدارس، مجله رشد آموزش فیزیک نقش مؤثرتر و وسیع‌تری داشته باشد، بنابر پیشنهاد گروه فیزیک دفتر تحقیقات و به موجب این حکم جنابعالی به‌عنوان مشاور سردبیر و سروراستار و نویسنده پیش‌گفتارهای مجله رشد آموزش فیزیک منصوب می‌شوید. از خداوند متعال توفیق خدمتگزاری هرچه بیشتر آن برادر ارجمند را در انجام این وظیفه فرهنگی و اسلامی مسئلت دارد.

دکتر غلامعلی حداد عادل

معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی